

“Reewild-beheer moet afgestemd worden op het minimaliseren van verkeersongevallen”

— Lotty Nijhuis (journalist)



Bé Brinkman, bestuurslid van Vereniging Het Reewild en voorzitter Vakgroep Grofwild Gelderland

“We zijn echter nog niet gewend om ons reewild-beheer op aanrijdingen aan te passen”

“Alleen al in de Achterhoek worden jaarlijks 700 aanrijdingen met reewild geregistreerd, en dat is een kwalijke zaak voor iedereen. We hebben ons bovendien de zorgplicht voor de dieren opgelegd. We zijn echter nog niet gewend om ons reewild-beheer op aanrijdingen aan te passen. Vanuit Vereniging Het Reewild willen we daar wel naartoe. Daarom hebben we een notitie opgesteld om enerzijds onderzoek te doen naar het functioneren van maatregelen, en anderzijds de samenwerking met betrokkenen beter te organiseren. Uit de registratie van aanrijdingen met reewild in de Achterhoek, blijkt een aantal hotspots. Daar willen we als vereniging aan de gang. Wij zien daarbij een rol voor de wegbeheerder én de natuurbeheerder. Denk aan bijvoorbeeld wildspiegels, rasters en maatregelen om de berm onaantrekkelijk te maken. Maar ook het bos of het veld vlak naast de weg moet onaantrekkelijk worden gemaakt. En er moet afschot plaatsvinden. Met reewild hebben we nog geen ervaring, maar bij varkens op de Veluwe werkt deze aanpak. Verschil met varkens is dat reeën territoriaal zijn. Het blijft dus de vraag hoe snel een territorium weer wordt ingenomen. Je kunt proberen je vooral te richten op de dieren die veel over de weg gaan, de niet-dominante dieren, maar dat is niet zo gemakkelijk te bepalen. Bovendien zijn er in de natuur ongelooflijk veel aspecten waar wij geen weet van hebben. Het is moeilijk om aan alle knoppen te draaien. Het is voorlopig dus nog een kwestie van onderzoeken. En ook doorgaan met reewildbeheer in gebieden verder van wegen af: er zijn nu zo'n 100.000 reeën in Nederland, en de populatie vermeerdert behoorlijk. Tenslotte is het ook zaak het gedrag van de weggebruiker aan te laten passen. Snelheid blijkt een belangrijke factor bij aanrijdingen met wild. Als je verkeer langzamer kunt laten rijden op hotspots, is al veel te winnen.”



Olga van de Veer, beleidsadviseur ‘Groen langs wegen’, provincie Gelderland

“En als je een dier afschiet, heb je een risico dat een ander dier het gebied weer bezet”

“Als we het hebben over aanrijdingen met reeën, vallen voor de provincie Gelderland de grootste klappen in de Achterhoek, ongeveer de helft van de geregistreerde aanrijdingen. De helft daarvan gebeurt op provinciale wegen. Vanuit de provincie houden we goed in de gaten waar veel aanrijdingen plaatsvinden. Samen met beheereenheden kijken we of we daar maatregelen kunnen nemen, door bijvoorbeeld wildspiegels te plaatsen. Ook zijn we momenteel bezig met een proef voor een akoestisch waarschuwingssysteem. Daarnaast is wildbeheer natuurlijk ook een maatregel. Afgelopen jaar werden bijna 3000 reeën in Gelderland afgeschoten. Maar daartegenover staat dat maar liefst 1140 reeën werden aangereden. Dat betekent dat een kwart van de reductie van je populatie wordt bereikt door aanrijdingen met autoverkeer. Dat wil je niet, je wilt dat dieren op een humane manier aan hun eind komen. Bovendien zorgen aanrijdingen voor schade aan auto's en bijbehorende ellende. In het Faunabeheerplan van volgend jaar kijken we in Gelderland voor het eerst of we afschot kunnen concentreren daar waar de meeste aanrijdingen plaatsvinden. Op andere plekken kun je het wild dan meer met rust laten. In het nieuwe plan is reductie van het aantal aanrijdingen ook expliciet als doel genoemd. Of het effect heeft moet nog wel blijken, maar het lijkt mij goed dat reewildbeheer meer wordt afgestemd op het minimaliseren van verkeersongevallen. Je kunt natuurlijk niet altijd en overal langs wegen gaan jagen: je wilt geen fietsers raken. En als je een dier afschiet, heb je een risico dat een ander dier het gebied weer bezet. Andersom werken wildspiegels ook niet 100%. Ik zie dan ook vooral een combinatie van maatregelen.”



**Wilmer Remijnse, adviseur
Faunazaken BIJ12, Faunafonds**

“Intensiever observeren kan aan het licht brengen waarom een dier op een bepaald moment zijn leefgebied wil verlaten”

“Een ree is een echte cultuurvolger, maar heeft wel rust nodig. Dit valt in ons dichtbevolkte landje niet mee. Toch gaat het goed met het ree in Nederland, want het aantal reeën en zijn verspreiding neemt toe. Daardoor vinden er helaas ook veel aanrijdingen plaats.

Het is belangrijk om te achterhalen waarom op bepaalde locaties, de hotspots, vaak aanrijdingen plaatsvinden en hoe dit voorkomen kan worden. Oorzaken van aanrijdingen kunnen bijvoorbeeld zijn de zoektocht naar een nieuw leefgebied of een verstoring. Daarom is het uitvoeren van reewildbeheer op hotspots symptoombestrijding en niet de oplossing van het oorspronkelijke probleem. Het kan zelfs mogelijk leiden tot nog meer verkeersongevallen, doordat de reeën opschrikken en gaan rennen.

Rust in het leefgebied is erg belangrijk voor een ree. Maar reewildbeheer is ook noodzakelijk. Want met reewildbeheer heeft het ree geen drang meer om een nieuw leefgebied te zoeken. Intensiever observeren kan aan het licht brengen waarom een dier op een bepaald moment zijn leefgebied wil verlaten. Zorgen voor rust en voldoende gevarieerd voedsel of het plaatsen van rasters kan dan voorkomen dat dieren vertrekken. Dit voorkomt behalve aanrijdingen ook dat reeën in fruitteeltgebieden en (boom)kwekerijen tienduizenden euro's schade veroorzaken door vegen en vraat.

Gaan dieren alsnog lopen, en ligt er een drukke verkeersader tussen twee leefgebieden in, zorg er dan voor dat de verkeerssituatie ter plaatse wordt aangepast zodat ze veilig kunnen oversteken. Ook door het treffen van verkeersmaatregelen, zoals het verlagen van de snelheid en het plaatsen van wildspiegels, kunnen aanrijdingen en daarmee een hoop dierenleed worden voorkomen.”



**Wim Knol, Teamleider ecologie,
Koninklijke Jagersvereniging**

“Het voorkomen van verkeersongevallen is de jager met de paplepel ingegoten”

“Wat een bijzondere stelling! Alsof in ons dichtbevolkte land verkeer het enige is wat telt bij vraagstukken rond dieren(welzijn). Het beheren van reewild in Nederland is tot 2002 altijd een afweging van de jager geweest. Dat heeft gunstig uitgepakt voor het reewild: van circa 5.000 dieren rond 1950 groeide de stand naar ongeveer 100.000 nu. Reeën zijn het levende bewijs dat beschermen, beheren en benutten uitstekend samengaan. Elders in Europa is dat niet anders. Lees het recent verschenen boek van reewildexpert Rory Putman er maar op na.

Naast het belang van verkeersveiligheid spelen er ook andere belangen bij reewildbeheer, waar jagers oog voor hebben. Denk aan bosbouwbelangen, land- en tuinbouwschade, dierenwelzijn en schade aan kwetsbare flora. Verlaging van reewilddichtheden beperkt die schade. In Noorwegen verjongt zeldzame wilde taxus nauwelijks bij hoge reewildpopulaties. In Nederland is er schade aan kwetsbaar eikenhakhout en mogelijk aan schaarse bosplanten.

Terug naar de impact van grote dichtheden reewild op het verkeer: Groot Bruinderink toonde in 2010 met zijn onderzoek aan dat het aantal aanrijdingen met groot wild samenhangt met de dichtheden van wild. Uitgekiende bejaging van groot wild laat het aantal verkeersongevallen dalen. Het voorkomen van verkeersongevallen is de jager met de paplepel ingegoten. Jagers plaatsen wildreflectoren, houden toezicht op loslopende honden en geven voorlichting aan recreanten. Ga niet experimenteren met verkeersveiligheid, maar draai de redenatie om: waar voldoende van is mag en kan je verantwoord van nemen. Bejaging van reeën is niet alleen nuttig voor de verkeersveiligheid, het levert ook nog eens een eerlijk product op ons bord op. Zeer actueel, want Nederlands wild verheugt zich al geruime tijd in een groeiende belangstelling.”



foto Hans van den Bos, Bosbeeld